

Dimadul

2

L E I

Abonament:
120 Lei anual, 60 Lei pe 6 luni.
Publicăm anunțuri și reclame.

CULTURAL, ECONOMIC, SOCIAL ȘI POLITIC INDEPENDENT
Apare săptămânal. — Redactor: OCT. LUPEANU.

Redacția și administrația:
Strada Mihai Viteazul No. 1.
— Casina Română —

Intre pace și război

O opinie curentă recunoaște că trăim azi o stare de criză, de adâncă prefacere politică și socială, al cărei desnodământ este greu de bănuț. Zilnic se țin consfătuiri, se ventilează idei și se aduc pe planul realității cu o grabă neobișnuită probleme cari de cari mai interesante. Toate acestea sunt semne, cari ne fac să credem, că suntem în pragul unei noi epoci, în care echilibrul de forțe al statelor, atât înăuntru cât și în afară, este supus în domeniul social și economic, dar mai ales în cel politic, unei mișcări vii, care produce îngrijorare, uneori chiar panică, în cercurile oficiale cu răspundere.

Din această trepidantă frământare cotidiană o singură chestiune preocupă cu pasiune constantă această lume agitată: *garantarea păcii.*

Drama care se desfășoară dincolo de Pirenei cu atâta nebunie pe contul poporului spaniol, a bagatelizat principii, a jalonat orientări noi în viața publică a unor popoare, înscriind prin aceasta o nouă pagină în istoria diplomației europene. De unde până mai ieri se credea într'o pașnică aplanare a conflictelor dintre națiuni, experiența din ultimele șase luni ne-a confirmat tocmai contrarul, spulberând pentru totdeauna o asemenea iluzie. Astfel se face, că azi nimeni nu se mai îndoieste că războiul este de neînlăturat și într'un viitor poate nu prea îndepărtat chiar iminent. Iar cei cari nu sunt obișnuiți să neglijeze realitatea faptelor, merg chiar mai departe, făcând o legătură cauzală între ideea de pace și cea de război.

O atentă privire asupra evenimentelor în curs, ne adâncește convingerea că pe actuala hartă a Europei se conturează din ce în ce mai precis două ideologii, două sisteme sociale, două lumi, cari își discută aprins competițiunea lor istorică. Armatele de mâine vor fi angajate deci într'o luptă de idei, care nu va putea fi îngrădită pe plan geografic numai între hotarele înguste alor două țări învrăjbite, ci va cuprinde în raza ei de distrugere întreg continentul. Un război în Europa, recunoaște azi oricine, este imposibil de localizat. De aici o deosebită prudență din partea factorilor politici hotărâtori ai tuturor națiunilor, de-a face alianțe cu state cât mai puternice și mai autoritare, în vederea noului cataclism, care se va deslănțui.

Față de această schimbare de lucruri și țara noastră va fi chemată să-și dea cuvântul. Și aici putem spune, că ne găsim într'o oarecare dilemă, care nu e ușor de rezolvat.

Noi Românii însă avem în momentul de față două posibilități. Ori continuăm pe linia politică, tradițională a democrației, care ne garantează integritatea teritorială și independența națională, așa cum au trasat-o cei mai chibzuiți oameni politici ai noștri dela război încoace, ori o rupem cu trecutul, alăturându-ne politiciii expansioniste a statelor imperialiste, dornice de revanșă și revizioniste, rămânând în cazul acesta cu granițele suspendate în aer și cu autonomia noastră națională în discuție.

Noi însă suntem un popor mic și în consecință nu putem avea ambiții mari.

Pentru noi o politică de expansiune teritorială ar fi absurdă, iar una revanșardă sau revizionistă deadreptul catastrofală. O mică analiză a situației politice dela noi, ne arată că locul nostru este alături de popoarele doritoare de libertate și progres. Senzul politiciii noastre nu poate să fie decât de esență democratică, pătruns de un larg spirit de justiție socială înăuntru, fiindcă numai această doctimă formează o civilizată armă de apărare peste hotare.

Este doctrina modernă a celui mai înalt patriotizm, care sperăm că va tinde la largirea vieții noastre publice pe plan cultural, social și economic, unde sunt atâtea de înfăptuit.

G. Vulcu

Naționalizarea vieții economice

Importanța acestei probleme capitale și arzătoare în aceste momente de cristalizare ale statului nostru justifică pe deplin așezarea acestor spicuri în coloanele gazetei, înmănușiate din ideile și expunerile oamenilor cu recunoscută autoritate și platformă în frământările vieții noastre de stat.

La românizarea vieții economice se poate ajunge nu prin agitațiuni de partid, ci prin o documentare adâncă, prin o acțiune energică a tuturor guvernelor și partidelor politice. Condițiunile principale pentru ca un stat să aibă o viață economică națională sunt: un capital național și un personal conducător și tehnicieni pricepuți din sânul națiunii. — A fost un moment potrivit și favorabil, când îndată după semnarea tratatelor de pace statul român era îndreptățit a prelua în contul despăgubirilor de război tot capitalul și toate instalațiunile industriale ale părților anexate din teritoriul puterilor învinse. Dar guvernele noastre au tergiversat această chestiune, până ce toate acțiunile acestor întreprinderi au scăpat în mâna capitaliștilor și industriașilor mari ai trusturilor streine, de unde nu au mai putut fi smulse.

Incercările făcute pe urmă cu naționalizarea unor întreprinderi industriale din provinciile alipite au dat greș, pentru că unitățile industriale nu se românizează prin introducerea câtorva personalități politice în consiliile de administrație, câtă vreme capitalul și perso-

nalul tehnic conducător rămâne tot străin. De aceea trebuie cu toate mijloacele să se creeze un capital național și să se pregătească un personal tehnic și conducător românesc.

Toată lumea economică recunoaște că numai pătura agrară și burghezimea printr'o rentabilitate a muncii lor pot aduna capitaluri, cari să fie investite în operațiuni industriale. E necesar ca din țărani noștri să organizăm o pătură socială, care prin agricultură sistematică și rațională, prin o bună valorificare a produselor să ajungă la o bunăstare și astfel să poată acumula agoniseli și capitaluri disponibile industriei naționale. În acelaș scop sunt a se micșora și modera prețurile articolelor industriale și mai ales se impune ca trusturile și cartelurile spoliatoare ale muncii țărânului să se spargă.

Trebue să formăm cu toate mijloacele de stat o pătură de meseriași și de burghezi, cari să înjghebeze capitaluri și să fie totodată și personal tehnic și de conducere în întreprinderile noastre industriale cu adevărat românești. De odată apoi cu spargerea trusturilor și tovărășiilor de speculă ale industriei și capitalului străin, statul — fără a împiedeca elementul străin să-și valorizeze munca în cadrele legilor — să ajute cu sacrificii chiar elementul național, pentru a forma un personal tehnic și conducător, care călîi la școala străinilor și în lupta vieții să fie plasat în locul elementelor străine, care trăesc

și se lefăesc în bogățiile noastre.

Apoi fără a fi negustor, statul trebuie să dirijeze energic viața economică a țării, preluând industria de război și cea care este în directă legătură cu sănătatea fizică și sufletească a națiunii și cu apărarea și interesele ei vitale. Pentru aceasta se impune ca necesară o adâncă reformare a școlii românești în primul rând, care începând dela pri-

mare până la facultăți să ne poată da generații românești formate și călile în toate rezoriturile vieții sociale și de stat.

Pentru aceasta să cere o sforțare a tuturor românilor fără deosebire de vederi politice ori profesionale, să cere o străduință cinstită, economisitoare chibzueală și chiverniseală, liniștită răbdare — nu însă agitații sterile și de învrăjbire a nației. **L.**

Producțiunea teatrală a elevilor dela Liceul „Titu Maiorescu“

Sâmbăta în 20 a curentei s'a jucat în Sala Meseriașilor piesa de teatru „O scrisoare pierdută“ a lui Caragiale. Actorii au fost elevi ai liceului Titu Maiorescu și beneficiile s'au strâns pentru comuna secuizată Ogari.

Înainte de reprezentatie Dșoara profesoară A. Șerban și Dl prof. Peteanu au reușit să dea prin jocul sprinten, corect și colorat al unui grup de eleve și elevi câteva dansuri românești pline de viață și de noutate, cărora le-a urmat unanima mulțumire a publicului ales ce le-a simțit.

— Nemuritoarea comedie socială a lui Caragiale a reușit pe de altă parte să strângă la un loc înțelegerea și aprecierea tuturor celor prezenți. Caracterele veșnice pe cari le-a creat atât de plastic dramaturgul, au reușit să fie schițate mai mult decât mulțumitor și de elevii actorii.

Drama socială ce se traduce din călătoria „scrisoarei“ a fost veridic interpretată, și în multe puncte ale jocului interpretii au înțeles cu mult posibilitățile unor diletanți, vădind pe lângă talente naturale și inteligență deosebită. S'a văzut în primul rând că piesa a fost deplin înțeleasă de actorii noștri și aceasta a dat o atmosferă de sinceră plăcere artistică în sala de sâmbătă. Marea majoritate a celor prezenți au văzut piesa jucată de actorii rutinați, odată, unii de mai multe ori, așa că aplauzele sincere cu care au mulțumit actorilor amatori, subliniază și mai plastic puterea acestora de a se fi ridicat până la interpretarea justă.

Jocul colorat și natural al actorilor a făcut ca cele patru acte compacte ale comediei să întretie atenția încordată a spectatorilor și să provoace aplauze neconținute la scenă

deschisă, ceea ce constituie pentru actorii o răsplată adevărată.

S'a subliniat de către cunoscătorii ce umpleau sala, prospețimea liniei generale pe care s'au menținut tinerii interpreți și naturaleta în care s'a desfășurat dela început până la sfârșit jocul lor. Sublinierile corecte și pline de savoare pe care aceștia le-au făcut pasagiilor caracteristic caragialene, au dovedit în aceeași ordine de idei, că actorii au reușit în scurtul timp în care au repetat piesa, să între cu mult curaj în toată atitudinea și mentalitatea personajilor. Nu numai că nu le-au modificat cătuși de puțin caracterul impus de autor, dar le-au menținut cu cinste viața nemuritoare în care le-a îmbrăcat Caragiale. Recunoasterea acestui adevăr este mulțumirea cea mai valoroasă ce au așteptat actorii.

Actorii și spectatorii au trăit câteva ore de frumoasă înălțare spre creatorul Caragiale.

Și întreagă această serie de reușiri și frumoase rezultate se datoresc regisării profesorului de filosofie dela liceul nostru Dl Al. Faur, a cărui strădanie neobosită și incontestabilă pricepere, a ridicat prestațiunile tinerilor actori la nivelul bine apreciat și frenetic răsplatit de publicul select și numeros.

„GIMNAZIUL INDUSTRIAL DE BĂIEȚI DIN AIUD“

execută prompt, bine și cu prețuri reduse, diferite lucrări de construcție, în fier și lemn: **grilaje, porți de fier, dormitoare, sufragerii, birouri, mașini de gătit.**

Din ramura electro-technice: **candelabre, lustre lămpi pentru noptiere, etc.**

„Leul dela Șişești“

În fruntea luptătorilor români ardeleni se ridică luceafărul, apostolul românilor, cum îl numiau cu respect chiar unii maghiari ai timpului, Dr. Vasile Lucaciu, preotul dela Șişești sau popa Lucaciu, cum îl cunoșteam toți în acele vremuri de urgie. El devine promotorul mișcărilor și luminătorul tuturor pe drumul ce trebuie urmat.

În anii 1880 intră cu toată puterea în arena politică. Mai întâiu zidește biserica din Șişești pe care o dedică „Sfintei uniri a tuturor românilor“. La sfîntirea acesteia spune că „prin ridicarea acestei biserici se începe lupta pentru desrobirea românilor din Ungaria și unirea lor cu patria mamă“.

De aici pleacă în apostolat prin Maramureș, Munții apuseni, pe Mureș și Crișuri; pretutindeni vestește cu glas de arhanghel acelaș crez al liberării neamului și Unirii lui cu Patria mamă. În toate satele și orașele e primit ca un apostol. Pe toți îi îndeamnă la luptă dărză și rezistență tenace căci — zicea el — „sfârșitul se apropie ca o răsplată a celor ce știu să reziste și să lupte până la capăt“.

Faima lui trecu de mult peste hotarele țării, iar când se găsia în închisoare la Debrețin, un pictor italian venise direct dela Roma să-l picteze pe tribunalul român.

Față de atitudinea tot mai dușmănoasă a ungarilor, Popa Lucaciu devenea tot mai dărz și mai neînfricat. Când guvernării unguri lansaseră lozinci că pentru români au numai spânzurători și gloanțe și că țaranul român e bun numai pentru a fi iobag la neameșul ungar și altele ca acestea, Popa Lucaciu împreună cu Dr. Ioan Rațiu și alții își propun să intervină tocmai la împăratul din Viena printr'un memorandum în care să cuprindă toate nedreptățile ce le sufar Români din partea Ungurilor. Dar când delegația n'a fost pri-

mită de împărat tot din cauza intrigilor ungurești, „Leul dela Șişești“ căci așa îl poreclise sufletul românesc admirator, a convocat o adunare publică în Viena, la care au luat parte și delegații ai celorlalte neamuri subjugate: italieni, sârbi, cehi, ba chiar fruntași austrieci. Acolo în public s'au spus durerile neamului, iar fruntașii oaspeți au îmbrățișat cu toată simpatia cauza românească. Memorandiștii tot n'au fost însă primiți de împăratul; în schimb au fost huiduiți și persecutați de unguri, casele le-au fost dărâmate, iar cei mai de frunte din ei numai pr'n fugă și-au salvat viața.

Leul dela Șişești mai oțelit și mai dărz adresează o scrisoare convocator tuturor fruntașilor români din Comitetul național ca să ia parte la o consfătuire. În aceasta spune că dacă n'ar avea cerneală, ar scrie-o cu **sângele** său pentru a-i face să lase teama și să vină să înceapă lupta cea mare, care va aduce izbânda. „Trebuie să ni-o aducă fiindcă dreptatea e cu noi!“ zice cu hotărîre popa Lucaciu.

Pentru această convocare, confiscată altfel, abia tipărită, a fost tradus în fața curții cu jurați din Debrețin pentru ațărare contra națiunii maghiare.

Aici ne apare mai întâi părintele Lucaciu în toată măreția sufletului său, de un curaj și bărbăție vrednice de un adevărat tribun roman! La întrebările președintelui ca și la protestele procurorului, Lucaciu răspundea numai românește căci zicea el că nu renunță la dreptul acordat de lege, iar dorința juratului de a vorbi ungurește regretă — ironic — dar nu o satisface. În decursul autoapărării se provoacă la momentele pe cari le au eternizat în bronz și ungerii când au ridicat monumentele eroilor libertății naționale și constată ca și Simion Bărnuțiu că ungerii au două măsuri pentru cântărirea libertății: pentru ei și-o măsoară integrală, dar românilor nu le

Știrile săptămânii

■ **Condoleanțe.** Dl Căpitan Popescu Spiridon a avut adâncă durere de a înmormânta în această săptămână pe scumpul său tată. Venerabilul bătrân de 70 ani, a fost preot ortodox în comuna Baldovinești, jud. Romanați. Cinstitul slujitor al Altarului a dăruit Armatei Române doi copii de ai săi, vrednici ofițeri, pe care-i cunoaștem. Toată lumea care cunoaște și stimează pe Dl Căpt. Spiridon Popescu, împărtășește durerea sa. Exprimăm și noi pe această cale sincere condoleanțe.

■ **Domnului Primar îi atragem binevoitoarea atențiune asupra Străzii I. G. Duca,** care dela punctul unde se strătaie cu Str. O. Goga și până unde se termină în Str. Vânătorilor este impracticabilă în înțelesul strict al cuvântului. Noroiul și bălțile cari se estind până'n temelii caselor au proporții și adâncimi atât de considerabile, încât nici cum nu se pot înconjura de nenorocitul pieton rătăcit prin partea locului. Și cât de ușor s'ar putea îndrepta lucrul luându-se dispoziții pentru câteva care de pietriș și ordonându se unei sape ca să nu pregete a îndruma scurgerea apei. De altfel toată partea aceasta a stradei e un morman de gunoaie. Când va veni timpul să fie orânduită și curățită nițel ca să-și aibe aspectul și utilizarea necesară?

■ **Scumpirea tarifului C. F. R.** În ședința delegației economice a Guvernului dela Ministerul Industriei s'a aprobat majorarea tarifului pe C. F. R. în felul următor: 15% la tariful de mărfuri, 10% la călători cl. I și II, 5% la călători cl. III. Călătorii de cl. III. în interiorul județului nu plătesc nici o taxă în plus. Sporul provenit din aceste majorări va fi cam de un miliard lei, care se va depune la Banca Națională în scopul lucrărilor și înființării de noi linii ferate.

■ **Omizile la pomi.** Se atrage atențiunea proprietarilor de grădini și livezi cu pomi fructiferi că în zilele când se poate lucra e bine să înceapă curățitul pomilor de cuiburile de omizi și alte insecte vătămătoare pomilor. Aceasta este de altcum și obligațiune prevăzută de legi și regulamente sub diferite sancțiuni.

acordă de loc. În acelaș timp însă îi avertizează cu viziunea profetică: „Nu vedeți că străinii stau la pândă cu scara răzimată de zidul cetății, gata să treacă zidul imediat ce o încăerare internă le ușurează asaltul? și „Vă previn să vă întoarceți până mai e vreme, căci calea pe care ați apucat-o duce la prăbușire“.

Tot acolo în cuvântul de apărare spunea Dr. I. Coroianu: „Ideia națională va trăi și după ce veți întemnița pe Lucaciu“. În locul lui alți zece, o sută se vor expune pentru acelaș ideal“.

Lucaciu a fost închis la Seghedin, iar poporul recunoscător și admirator, dar adânc îndurerat își cântă jalea pe toate plaiurile, în codri și în câmpii:

„Cântă mierla prin păduri,
Robu-i Lucaciu la unguri.
Pentru sfânta libertate
De care noi n'avem parte“ etc.

Acolo a câștigat în curând simpatia tovarășilor de suferință deși toți erau străini. Acolo l-a vizitat un gazetar ungar pe „apostolul valahilor“ cum îi ziceau popii Lucaciu și acestuia i-a declarat cu dărzenie și hotărîre neclintită: „Eu cred în deplina reușință a cauzei românești. Cred și sunt sigur că vom învinge“.

Într'un proces ce l-a avut la Satu Mare, a spus ungerilor că va ajunge să fie ales deputat de Satu-Mare pentru dieta din București.

Când urma să se judece memorandumul pentru „les maiestate“ că au dus memorandumul la împăratul din Viena și nu regelui Ungariei la Pesta „Leul dela Șişești“ a strâns pe cei 2000 români în grădina Bánffy din Cluj și le-a vorbit încurajându-i: „Nici o libertate nu se cucerește prin lingusire, umilință sau prin nepăsare. Cugetarea, lupta, suferința, **marlragiul** sunt mijloacele cu cari se câștigă libertatea“, spunea glasul lui de arhanghel.

Dela Astra.

Dl. prof. Ioan Nistor a ținut în ziua de 18 II. a. c. în cadrele Astei locale o conferință despre „Telegrafia fără fir”.

Publicul doritor de a se instrui în toate domeniile de manifestare culturală s'a prezentat și cu această ocazie într'un număr frumos, urmărind cu viu interes niște demonstrații făcute dintr'un domeniu, care datorită ocupațiilor zilnice, scapă atenției obișnuite. Nivelul științific al subiectului, care a fost tratat cu o remarcabilă claritate și o severă disciplină a ideilor, a mai fost rostit și într'o fluentă și frumoasă limbă românească, ceea ce a ținut tot timpul încordată atenția publicului, aplaudând pe conferențiar pentru această expunere atât de instructivă.

În ziua de 26 II. a. c. seria conferințelor va fi continuată de Dl. notar public Dr. Ioan Băltariu, tratând despre: Tratatul minorităților și diferendul cehoslovaco-polon.

■ **Moneta nouă de 100 Lei.** La Camera deputaților s'au rostit protestări contra monetei noi de 100 Lei. Această monedă cenușie sărăcăcioasă, a cărei valoare este minimă, s'a emis contrar legii pentru regularea emisiunilor de monedă metalică din 1935 care stabilește că moneda de 100 Lei va fi de argint. De ce s'a admis atunci baterea acestei monede, a cărei valoare în toate țările din lume comportă un aliaj mai nobil. Unde este și ce se face cu argintul vechilor monede scoase din circulație și de ce nu se întrebuintează la baterea noilor emisiuni metalice. De aceea această monedă, care înseamnă un regres în istoria monetară a României trebuie retrasă fără întârziere și înlocuită cu alta mai demnă de România Mare.

Aparate de radio:

PHILIPS,
MINERVA,
STANDARD,
ZERDIK
TELEFUNKEN,

vinde în rate mici

AUTO-RADIO-BUCUR

La acest proces monstru a spus Dr. Ioan Rațiu eternul adevăr: „Existența unui popor nu se discută, ea se afirmă.”

Verdictul curții cu jurați a fost cel prevăzut: condamnare, iar Leul se găsea în frunte cu 5 ani temniță grea. Din scenele ce au urmat după aceasta relev numai una. Soția părintelui Lucaciu în văzul tuturor îl îmbrățișează și-i zice: „Sunt fericită că pe tine te-au învrednicit la mai mult!” Se poate un exemplu mai mareț, mai vrednic de virtuțile femeilor spartane, sau mai pilduitor decât al Corneliiei, mama Gracilor?

În vara anului 1907, pe când se afla din nou întemnițat din Seghedin, românii admiratori ai părintelui Lucaciu l-au candidat în alegerile dela Beiuș și încă împotriva contelui Ștefan Tisza. Lupta dusă cu totală abnegația, cu dăruțenia, cu disprețul tuturor încercărilor de mituire și a amenințărilor a dus la izbândă „Leului”. Adevărată minune dzească, eroul dela Seghedin a înfrânt trufia maghiară și a ajuns deputat în parlamentul de Pestă. Ungurii n'au avut îndrezeala să anuleze alegerea! Chiar deținuții l-au sărbătorit pe tovarășul lor de suferință.

Această alegere, care a extaziat, pe drept, toată suflarea românească, va rămâne un exemplu pe vecie: ce înseamnă solidaritatea națională în jurul aceluia ce-și dă totul pentru neam!

Ștefan Tisza voind să înspăimânte pe cel ce nu știa ce este frica, i-a spus odată: „să poștească să se răscoale valahii căci avem noi baionete și spânzurători destule pentru ei”. Dar Leul neînfricat i-a răspuns pe dată cu aceeași țarie: că baionetele sunt bune pentru orice numai nu te poți așeza pe ele. Un stat ale cărui temelii sunt așezate pe spânzurători și baionete, se prăbușește imediat ce ele se pun în mișcare. Desnodământul final nu va fi altul decât eliberarea naționalităților de sub persecuția maghiară.

CINEMA APOLLO

Sâmbătă, Duminică, Luni

SLAGER MONDIAL

ULTIMUL PĂGAN

Lupta între civilizația modernă și puritatea pașunilor primitive. O epopee a Mărilor de Sud. Produs în superbul decor natural al insulelor din Oceanul Pacific. O dramă emoționantă, de o frumusețe neîntrecută.

Interpretat de **LOTUS și MALA**

Actori din Filmul ESKIMO

■ **Paznici.** Primăria angajează pentru anul 1937 noi paznici de câmp și vii. Paznicul trebuie să știe scrie și citi și să nu aibă împlinită vârsta de 60 ani. De asemenea angajează păzitori de vitele invoite la pășunat tot știutori de carte în etate dela 26 până la 45 ani.

■ **Agresiune.** În seara zilei de 21 a lunii curente în localul de joc al servitorilor unguri a intrat ca simplu privitor Lopădean Augustin Fiind atacat pentru acest fapt de către Solyom Andrei s'a iscat o ceartă și încăerare. În vâlmășagul bății Lopădeanu a implantat briceagul în umărul drept al agresorului Solyom. Rănitul a fost dus la Spital iar poliția cercetează.

■ **Recrutări.** În zilele de 4 — 6 Martie crt. se vor face la Aiud recrutările. Cei din plasă se vor prezenta în 4 și 5; iar cei din orașul Aiud în ziua de 6 Martie.

Se caută o bucătăreasă la Restaurantul Stâncel. Piața Elisabeta.

Portărelul detașat la Judecătoria Aiud.

No. 328/1936 port.

Publicație de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în baza deciziei No. G. 287/1936 al judecătoriei mixte Aiud, se vor vinde prin licitație publică următoarele: mobile de casă, în favorul lui Hildegar Böhme repr. prin Dr. Andrei Kovács avocat din Aiud pentru suma de lei 1137 capital și accesorii.

Licitația va avea loc în ziua de 26 Febr. 1937, ora 10 în comuna Aiud la domiciliul urmăritului.

Portărel: **ss. M. Czako.**

Pentru conformitate: **Bârsan.**

■ **Pășunatul Dela 1 — 15 Martie** toți proprietarii de vite cari doresc să-și trimită vitele la pășunea comună pentru anul 1937, trebuie să declare vitele la primărie, dovedind proprietatea și platat taxei de pășunat și plata arândeii pentru locurile de cultură cu plante furajere pe anul 1936. Inscrierea ulterioară a vitelor nu se admite decât în cazuri bine motivate, ca ulterioare cumpărări ori alte motive acceptabile

■ **Ministerul de Finanțe a prelungit termenul pentru darea declarațiilor de impunere până la data de 28 Febr. a. c.** Sunt obligați a depune declarații: 1. Micii comercianți, meseriași și industriași care au fost clasificați și le expiră clasificarea la 31 Martie 1937. 2. Comercianți și meseriași care sunt impozabili anual și profesioniștii liberi ca: medici, avocați etc. 3. Mai sunt obligați a depune declarații proprietarii care au clădiri sau camere mobilate închiriate. Imprintate de declarații se află la serviciul de control și percepție.

De vânzare din mâna liberă în apropiere de oraș lângă fabrica „Vulcan” 4 jugăre grădină de pomi cu tot felul de altoi de soiu. Informațiuni la Gheorghe Vitan Piața Reg. Ferd. Nr. 1. 2—2

Toată lumea cumpără numai dela

Firma „Românul”

din Aiud, unde se găsesc cele mai bune și mai ieftine mărfuri de tot felul

1 litru unt de lemn de salată

și gătit — — Lei 36—

1 kg. orez clasa I-a — — 26—

1 „ cafea Lave — — 140—

1 „ cafea turcească 100— 240—

1 „ prune uscate — Lei 17—

1 buc. lămâie — — 3—

1 kg. macaroane — — 20—

1 „ mazăre verde — — 8—

1 „ ojet Flora — — 20—

1 „ juică veche — — 30—

1 „ rom cal. I-a — — 65—

1 „ săpun de rufe I-a — 26—

1 buc. săpun Cămila — — 5—

Conserve „Grivița” din prețul fabricii reducere 1 Leu la cut. de 1/2 kg. și 2 Lei la cut. de 1 kg.

Încercați și vă convingeți!

În 1910 însă popa Lucaciu ca și mulți alții, n'a mai fost ales în parlamentul maghiar, dar ceasul răfuiei finale se apropia cu pași uriași, ajunserăm la 1914. „Leul” neastâmpărat trece Carpații împreună cu Dl. Goga și alții pentru a lupta acolo între frații liberi pentru acelaș sfânt ideal. Trece apoi în Italia și după ce cu înțelepciunea curajul și statornicia sa a împins de sigur pe frații Italiani în luptă, s'a întors iarăși în Țară, unde a ajuns președintele „Ligii Culturale” care sub conducerea lui magică ajunseser a fi un minister al conștiinței naționale. Iar după ce România a intrat în război, tot părintele Lucaciu a dat ideea înrolării prizonierilor români din Rusia ca voluntari în armata română.

A trecut apoi peste Rusia și Asia, peste Oceanul Pacific în America, unde de asemenea prin glasul său de apostol a propovăduit necesitatea intrării Americii în războiul cel mare alături de aliații noștri. Iar când și aceasta a intrat și astfel s'a grăbit sfârșitul, popa Lucaciu a avut fericirea să se întorcă în Italia și în fața legionarilor români să aducă mulțumite marelui Dzeu că i-a dat să și vadă visul cu ochii.

La conferința de pace încă s'a dus neobositul tribun. Cu figura sa, cu graiul și sufletul său a știut să convingă pe reprezentanții marilor puteri aliate de dreptatea cauzei românești.

Întors definitiv în țară a fost ales membru în Consiliul dirigent, apoi deputat de Satu Mare în parlamentul din București.

Acuma „Leul” cărunț lupta pentru întoarcerea dreptății integrale pe toate țărmurile de activitate, dorind mai presus de toate îmbunătățirea sorții țaranului, căruia îi doria să aibă în toate zilele pâine în casa sa, căci zicea el că nu păoate să mănânce pâine albă câtă vreme știe că țaranului îi lipsește și cea neagră.

Când a mai candidat la alegerile din 1922, i-a fost dat acestui erou-martir să îndure

și el consecințele sistemului alegerilor Țării, pentru care și-a jertfit totul în viață asemenea lui Miltiade sau Juliu Caesar, cari au fost plătiți cu temniță sau moarte pentru gloria câștigată cu atâtea jertfe conaționalilor săi.

Iată în câteva trăsături — prea puține însă pentru a ilustra — uriașa figură a lui Vasile Lucaciu.

Astăzi când din România Mare fruct în bună parte a zbuciumatei sale activități privim la statuia de bronz în care l-a fixat pentru eternitate recunoștința unui neam întreg, ne vine în minte falnica figură a „Sentinelii române” ticluită cu atâtea măiestrie de bardul dela Mircești.

E așezat acolo la hotar ca un vecinic „memento” pentru cei ce ar îndrăzni să se gândiască măcar a pune piciorul dușman pe pământul sfânt al Țării, căreia Părintele Lucaciu i-a închinat cu prisosință tot darul cel bogat primit dela Cel de sus: minte de profet, suflet de arhanghel și curaj daco-roman.

Viața și faptele lui Vasile Lucaciu trebuie săpate adânc în sufletele tuturor generațiilor mai ales astăzi când, cum spune Dl. Goga în panegiricul lui Lucaciu: „ierarhia valorilor suferă o eclipsă trecătoare, arena e năpădită de figuranți și banchetul răsună sgomotos și profan”.

În fața gigantului dela Șisești trebuie să ne sune ca o mustrare continuă vecinicul adevăr din „Epigonii” marelui Eminescu:

Iară noi, noi, epigonii? Simțiri reci harfe zdrobite,
Mici de suflet, mari de patimi; inimi bătrâne, urâte.
Dumnezeul nostru: umbră, patria noastră o frază,
În noi totul e spoială, tot e lustru fără bază,
Voi credeți în scrisul vostru, noi nu eredem în ntmic.

O hotărîre eroică și definitivă ni se impune ca ideal al vieții: Altarul și neamul cei doi tovarăși nedespărțiți ai eroicelor vremi trecute să ne fie și de azi înainte pavăza și supremul ideal!

I. Păstrav.

SPORTIVE

Mișcarea sportivă.

Idealul tuturor timpurilor e omul bine dezvoltat în toate direcțiile.

Instinctul de conservare a îndemnat pe om ca să-și întărească corpul, aceasta fiind baza vieții. Omul contemporan este atras de metode fizice pentru dezvoltarea corpului său, le caută pe cele mai bune și pentru acest scop se adună în așa zise Asociațiuni sportive.

Guvernele tuturor țărilor dându-și seama de marea importanță a sănătății fizice pentru popor și Stat, mai ales după marele războiu, care prin grozăviile lui, a pus la încercare grea corpul omenesc, stabilind cu prisosință, că cei care aveau corpul mai oțelit și erau mai deprinși cu toate intemperțiile, au durat mai mult și nu s'au resimțit în prea mare măsură după războiu.

Imediat după războiu și la noi începe a se da chestiunea de Educație Fizică importanța cuvenită, și în scopul educațiunii corporale raționale a tineretului nostru i-a ființat Institutul Național de Educație Fizică (I.N.E.F.) la 25 Nov. 1922, în urmă schimbându-și numele în O.N.E.F.

O. N. E. F. a adus și pus bazele unei activități științifice, indemnând societățile sportive a se grupa în federații spre o viață mai organizată și spre o conducere din ce în ce mai răsunătoare.

Paralel cu activitatea științifică a INEF, se formează Uniunea Federațiilor Sportive din România (U.F.S.R.) în care se încadrează toate Federațiile de specialitate din țară.

Oficiul de Educație a Tineretului Român (O.E.T.R.) sub conducerea Statului cu atribuțiuni generale de îndrumare a educației integrale a tineretului care pentru un moment deși n'a desființat autonomia Federațiilor, totuși a introdus o nouă formă în conducerea lor prin faptul că jumătate din conducătorii Federațiilor se numesc de O.E.T.R. iar restul se alege de Federațiile respective.

Intre toate Federațiile, cea mai solidă și mai puternică a fost și este Federația Română de Fotbal Asociație (F.R.F.A.) fondată în 1912 și organizată ca independentă în 1930, a cărui președințe este Dl Viorel V. Tilea.

F.R.F.A. este împărțită în 5 regiuni, Sud, Est, Nord, Centru și Vest, care poartă numele de Ligi.

Ligile cuprind mai multe Districte cărora aparțin grupările (Societățile Sportive) depe raza lor.

Regiunea noastră se află în Liga de Nord, cu sediul la Cluj, având ca Președinte pe vechiul și vașnicul sportiv Dl Dr. Ioan Brate.

Districul Aiud are ca Președinte pe Dl Căpitan Bedeleanu Eugen cu sediul de 3 ani în Aiud și cuprinde orașele:

Turda cu grupările: Arieșul, Președinte Dl Dr. Rusu Coriolan, Secretar Dl Ioan E. Vlase. Clubul Sportiv Muncitoresc, Președinte Dl Oninger S., Secretar Dl Dionisie Ursu și Cimentul, Președinte Dl Niță Gherasim, Secretar Dl Sabin Cârnațiu.

Câmpia-Turzi cu gruparea Industria Sârmei, Președinte Dl Ing. Floașiu Ioan, Secretar Dl Nicolăiță Floașiu.

Luduș cu gruparea Unirea, Președinte Dl Dr. Rusu Valeriu, Secretar Dl Valer Stoica.

Uioara cu grupările: Solvay, Președinte Dl Ing. Ștefu Gh., Secretar Dl Pop Gh. ASSU. Președinte Dl Ing. Dima Gh., Secretar Dl Miron Costin.

Aiudul cu grupările: A.S.A., Președinte Dl Dr. Nicolae David, Secretar Dl Rodeanu V. C.G.A., Președinte Dl Ing. Daky Bela, Secretar Dl E. Cipkes.

Aiudul are cea mai veche arenă sportivă din regiunea noastră, care în anul viitor împlinește 25 de ani dela înființarea ei.

Pe această arenă și-a făcut ucenicia Linbech vestitul antrenor al echipei Naționale a Turcilor; Radu Ion actualul antrenor al Telefoanelor; Florea Ioan, rapidul înaintaș a lui Nemzeti din Budapesta, Feraru dela Universitatea, Moldovean Ioachim și Iosif Lenghel actuali atacanți ai C. F. Rapid din București, și

alți mulți sportmeni de valoare, care n'au înțeles a-și face o specialitate din jocul de fotbal.

Ne facem o datorie când amintim, că Districtul Aiud în cei trei ani de existență a realizat cele mai frumoase lucrări spre a ajunge la valoarea celor mai vechi Districte existente. La stăruința sa și prin energia și munca neprețuită a trei mari și inimoși Români Dl Ing. Ștefu Gh., Dl Dima Gh. din Uioara și Dl Dr. Rusu Coriolan din Turda, Președinți de grupări a reușit ca în ultimii doi ani să ridice trei arene sportive moderne din cele mai frumoase; două în orașul Uioara și unul în Turda, pe care să se poată dezvolta sportul românesc la gradul pe care îl merită.

Districul are în programul său ca proiect a stării pentru a mai amenaja și restul terenurilor pe care le are la dispoziție, în orașele Câmpia Turzi, Luduș, Turda și a doua arenă la Aiud, pentru a ajunge ca fiecare grupare să aibă terenul său de sport pe care să-și poată manifesta în libertate emulațiunile gimnastice și sportive spre orientarea a cât mai solide vieți a tineretului.

Districul Aiud condus de o comisie din care fac parte toți Președinții grupărilor sale și-a impus ca prin îndrumările serioase și educația sănătoasă, care o dă tineretului să formeze caractere, să cimenteze și să consolideze în inima lor iubirea pentru țaria și viitorul țării noastre.

T I R

La stăruința Dlui Hulea Ovidiu, directorul liceului „Titu Maiorescu”, Dl General Grigorevici E., Comandantul Diviziei I a V. M., a aprobat ca elevii cursului superior ai Liceului T. M. să facă exerciții pentru pregătirea de tragere în ținte.

Dl Sublt. Udrică V. dela Bat. 6 V. M. asistat de Dl Profesor Peteanu a primit însărcinarea a conduce și îndruma instrucția și executarea tragerilor ce vor face elevii după terminarea instrucției.

Măsura luată merită toată lauda.

Tinerii astfel pregătiți se vor familiariza ușor cu viața de ostaș pentru timpul când vor fi chemați să-și facă stagiul militar, instrucția ce li-se predă servindu-le a cunoaște tehnica și principiile unei arme de foc.

S k y

Sâmbătă și Duminecă s'a ținut la Brașov concursurile Naționale de Sky.

Ca în totdeauna și anul acesta concursurile au fost urmărite cu mare interes iar concurența și lupta pentru câștigarea trofeului național a fost dintre cele mai crâncene.

Patrula Bat. 6 V. M. condusă de Sublt. Baicu V. și Subofiterul Stâncel V. din acest Bat., s'a clasat la locul 2 pe Armată, fiind distinsă cu Diploma de onoare și Premiul I. al C. V. M.

Patrula Bat. 1 P. M. condusă de Lt. Coiulescu până la probele de tragere era clasificată în fruntea categoriei sale, aci ofiterului i-s'a rupt skyul, isbindu-se de un obstacol și pus în imposibilitate de a mai continua cursa, n'a mai avut cine conduce patrula neputându-se astfel clasa la locul pe care-l merita.

Este momentul să aducem aci, elogiile noastre distinșelor unități locale cari n'au precupețit nimic pentru a ridica sportul aiudean la cea mai înaltă clasă, iar ofiterii săi impunându-se prin atitudinea sportivă dovedită prin nenumărate insigne și diplome câștigate la diferite concursuri.

B. E.

Atențiune!

Dacă doriți să vă procurați conserve de toate calitățile, rom pentru ceaiu, ceaiu, cacao, caf. a aromată măcinată la minut pentru turcească și lapte, orez, unt de lemn, proaspăt toate calitățile și ori ce articole de coloniale, cumpărați cu toată încrederea la

Intrep. Com. VALER PASCU S. A. Cluj

Depozitul Aiud

Magazin de coloniale Engros și Detail
Piața Ferdinand No. 34

CONVOCARE

Cassa de Păstrare „Ajutor” S.P.A. din Aiud

în conformitate cu art. 26 din statute, își va ținea în ziua de 21 Martie 1937, Duminecă, la ora 11 a. m. în localul băncii

a 66-a adunare generală ordinară, cu următoarele ordine de zi, la care D-nii Acționari cu onoare sunt invitați. În cazul, când nu se întrunește numărul de acționari necesari pentru a lua deciziuni valabile, adunarea generală, în conformitate cu art. 32 din statute, se va ținea Duminecă în ziua 28 Martie 1937, ora 11 a. m. în același local și cu aceeași ordine de zi, fără nici o altă convocare.

Ordine de zi: 1. Cuvânt de deschidere al președintelui, luarea în seamă a acționarilor prezenți și delegarea alor doi acționari pentru verificarea procesului-verbal. 2. Raportul Consiliului de Administrație asupra anului de gestiune 1936, prezentarea dărilor de seamă și a propunerii relativ la distribuirea beneficiului. 3. Raportul Comitetului de Censori asupra dărilor de seamă ale anului de gestiune 1936. 4. Hotărâre asupra aprobării dărilor de seamă ale anului de gestiune 1936 și darea descărcărilor. 5. Propuneri.

Aiud, la 18 Februarie 1937.

Consiliul de Administrație.

Bilanț anual la 31 Decembrie 1936.

Activ. 1. Cassa: 2,191.344; 2. Disponibil la Bănci: 1,308.836; 3. Portofoliul de titluri: 965.493; 4. Portofoliul de scont: 4,714.021, (Din portofoliul de mai sus se află reescontat: 2,288.957); 5. Debitori: 2,001.017; 6. Debitori beneficiind din legea conversiunii (cota rămasă) 12,872.670; 7. Pierderi rezultând din aplicarea legii conversiunii: 18,047.698; 8. Participațiuni: 1,434.456; 9. Imprumuturi pe termen lung: 7,318.312; 10. Imobile: 2,406.053; 11. Mobilier: 1; 12. Conturi diverse: 25.282; 13. Conturi transitorii: 14.134.
Total: Lei 53,299.317.

Conturi de ordine: 1. Cauțiuni statutare: 475.000; 2. Efecte comerciale în gaj: 978.000; 3. Efecte spre incasare: 357.215; 4. Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse: 42,392.235; 5. Titluri în gaj: 1,311.923; 6. Depozite de titluri și valori în păstrare: 11,328.260; 7. Efecte reescontate în conversiune: (cota rămasă) 2,880.801. Total: Lei: 59,723.434.

Pasiv. 1. Capital social: (pe deplin vărsat) 10,000.000; 2. Fonduri de rezervă: 10,046.114; 3. Fonduri de amortiment: 14,357.076; 4. Depuneri spre fructificare: 14,357.076; 5. Creditori: 1,078.024; 6. Angajamente de reescont: 2,288.597; 7. Conturi diverse: 397.981; 8. Conturi transitorii: 49.780; 9. Beneficiu net: 387.149. Total: Lei 53,299.317.

Conturi de ordine: 1. Deponenți de cauțiuni statutare: 475.000; 2. Deponenți de efecte comerciale în gaj: 978.000; 3. Remitenți de efecte spre incasare: 375.215; 4. Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse: 42,392.235; 5. Deponenți de titluri în gaj: 1,311.923; 6. Deponenți de titluri și alte valori în păstrare: 11,328.260; 7. Angajamente de reescont în conversiune: 2,880.801. Total: Lei 59,723.434.

Contul de profit și de pierdere la 31 Decembrie 1936:

Debit: 1. Cheltuieli de administrație: 889.663; 2. Impozite: 34.450; 3. Dobânzi plătite: 498.844; 4. Beneficiu net: 387.149; Total: Lei 1,810.106.

Credit. 1. Report din beneficiile anului precedent: 4.660; 2. Dobânzi incasate: 1,428.552; 3. Comisioane incasate: 194.370; 4. Venitul portofoliului de titluri: 90.767; 5. Beneficii diverse: 91.757. Total: Lei 1,810.106.

Aiud, la 31 Decembrie 1936.

Consiliul de Administrație.

Verificat și găsit conform cu registrele:

Comitetul de Censori.

Din casa nici unui român
să nu lipsească

„AIUDUL”